

ЦЕНТРУ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Предмет: Рецензија рукописа монографије *Digital Media Discourse in Linguistic Research* аутора др Јасмине Ђорђевић.

Одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу бр. 90/1-15-2-01 од 23. марта 2022. године именован сам за рецензента рукописа монографије *Digital Media Discourse in Linguistic Research* ауторке др Јасмине Ђорђевић, ванредног професора Филозофског факултета у Нишу. Непреломљена верзија монографије има укупно 270 страна текста и подељен је у две велике целине – први део носи назив „The Digital Media and Digital Media Discourse”, а други „Theoretical approaches to Digital Media Discourse”. Први део садржи два поглавља: *The digital in the media and in discourse* (стр. 13–44) и *Digital media discourse types* (стр. 45–102), а интерно су ова поглавља издељена у мање целине оригинално називане користећи формат тзв. хештегова (енгл. *hashtags*, у називима целина нпр. #MultimodalDiscourse или #HateSpeech). Други део књиге садржи још девет поглавља и она су: *Digital media discourse in linguistic research* (стр. 107–116), *Framing Theory* (стр. 117–126), *The Theory of Newsworthiness* (стр. 127–138), *Discursive strategies* (стр. 139–150), *Multimodal discourse analysis* (стр. 151–168), *Sociocognitive Discourse Studies* (стр. 169–180), *Social Media Critical Discourse Studies* (стр. 181–196), *The Spiral of Silence* (стр. 197–206) и *Data in digital media discourse analysis* (стр. 207–216). Осим овога, монографија садржи и предговор, уводни сегмент и листу референци.

Први део књиге посвећен је дефинисању и објашњењу основних концепата ове монографије – концепту дигиталних медија и дискурсу дигиталних медија, као и саставних елемената дискурса дигиталних медија и медија уопште. Ово, осим већ поменутих хештегова и њихове улоге у дигиталном дискурсу обухвата и интерактивност, основе мултимодалности, хиперлинкове и хипертекст, феномене измамљивања и мерења броја кликова, итд. Када је у питању дискурс дигиталних медија, ауторка уводи читав спектар феномена важан за разумевање делова и подврста овог дискурса, што укључује и мултимодални и медијски дискурс, праве

и лажне вести, дигиталне платформе и друштвене мреже, вебсајтове, блогове, подкасте, мемове, видео-игре, коментаре, говор мржње, као и проучавања усмерена ка језику који срећемо у дигиталним медијима, али и неколицину других феномена.

Други део монографије посвећен је различитим теоријским приступима истраживању дискурса дигиталних медија и на детаљан и свеобухватан начин описује многобројне нити које постоје између дигиталних медија с једне стране и лингвистике с друге, при чему је приступ дискурсу осмишљен на начин који је и најприхватљивији – без чврстих теоријских стега који би само један приступ његовом испитивању издвојили прихватили као правилан (што се нажалост дешава и у лингвистици и у студијама медија). Наравно, овакав приступ постаје још валиднији када размислимо о свим оним сферама живота које дигитални медији данас дотичу – приступ у тим случајевима може да буде само еклектичан, како се не би запоставили једни, а истакли други аспекти дигиталног дискурса. Овај, други део монографије садржи не само описе теоријских конструката који се користе у анализи дискурса дигиталних медија и друштвених мрежа (нпр. *теорија уоквиравања* и *теорија о ономе што је вредно објављивања*), већ и примере употребе теоријских оквира на анализу корпуса и обраду података везаних за различите врсте медијског и дигиталномедијског дискурса (нпр. анализа дискурских структура у вестима о пожарима у Аустралији и критичка анализа дискурса усмерена ка новинским постовима на Фејсбуку. Кроз ова два корака, Јасмина Ђорђевић у потпуности испуњава зацртане циљеве који се односе на испитивање веза између дискурса дигиталних медија као језичке манифестације и могућности истраживања из области лингвистике. Иако је ауторки писање књиге личило на пут без краја, ова је монографија једна веома добро заокружена целина, лако се чита и пружа таман онолико уводних података колико је потребно (у бројним сегментима и далеко више од тога), а на исти начин је адекватно и довољно специфично усмерена ка примерима примене.

Када су у питању сугестије које упућујем ауторки са циљем могућих унапређења саме монографије, оне иду у четири смера. Најпре предлагем да монографија након предговора крене правим уводом уместо дела који је означен *умесџо увода*, као и да тај део започне дигиталним медијима и дискурсом дигиталних медија, а не разликом између појмова интернет и WWW. Затим,

предлаже се уједначавање назива поглавља у погледу употребе малог и великог слова. Треће, сматрам да би у монографију са овом тематиком требало увести и појмове *mutability* и *ergodicity* (у номенклатури коју предлажу Бејтман, Вилдфојер и Хипала у књизи *Multimodality*), имајући у виду слој интерактивности који постоји у дигиталном свету и који срећемо у деловима дискурса дигиталних медија већ описаним у овој монографији. Коначно, било би лепо да ова књига садржи и индекс основних појмова из области дигиталних медија. Све ово су, наравно, само сугестије и не мењају изузетно позитивни целокупни утисак који ова монографија оставља.

Напоследку, узевши у обзир све наведено, са великим задовољством препоручујем објављивање монографије *Digital Media Discourse in Linguistic Research* ауторке Јасмине Ђорђевић, при чему сам чврсто уверен да ће ова монографија представљати значајан допринос научном приступу феноменима који заузимају све већи простор у нашој свакодневици. Идеално би било да оваква монографија постоји и на српском језику, нарочито имајући у виду настојања Филозофског факултета у Нишу да у спектар студијских програма уведе и оне посвећене дигиталној хуманистици. То, међутим, могу да буду планови за будућност. Оно што је у овом тренутку битно јесте да научна заједница, како домаћа, тако и она шира, овом монографијом добијају квалитетно штиво које може да буде и уводна литература свима онима који тек планирају да се баве облашћу или, боље рећи, областима које обухвата.

У Нишу, 11. 4. 2022. године

др Душан Стаменковић

ванредни професор

Филозофског факултета

Универзитет а у Нишу